

Talvisodan sankari kaatui Kuhmon erämaassa

Syksyllä 1939 Tyrnävän ja Temmeksen suojeluskuntien lähetit toivat Tyrnävän ja Temmeksen reserviläisille kutsun saapua ylimääräisiin kertausharjoituksiin 14.10.1939.

Tyrnävän reserviläiset, noin kaksisataa miestä, kokoontuivat silloiselle Suojeluskunnan talolle, nykyään Työväentalo. Viereisestä Roustin myymälän varastosta jaettiin niukat varusteet, jonka jälkeen siirryttiin autoilla Oulun Kuuromykkökoululle ylimääräisiin kertausharjoituksiin (YH). Yksi kutsutuista oli Niilon Kirstinä.

Tyrnävän miesten talvisotaan lähdön muistokivi ja-laatta sijaitsevat Tyrnävän terveyskeskuksen sisäpihalla.

Samuli ja Reeta Kirstinälle syntyi 10.12.1913 vaatimattomiin oloihin poika, joka sai kasteessa nimen Niilo. Hän oli perheen ainoa poika. Niilo Kirstinä varttui mieheksi ansaiten leipänsä työmiehenä tyrnäväläisissä taloissa. Luonteeltaan hän oli tasainen ja rauhallinen, tyypillinen maalaispitäjän poika. Niilo Kirstinän koti sijaitsi Tyrnävän Keskikylällä. Rakennus löytyy vieläkin Hannuksen piilopirtille mentäessä suoran kujan päästä vasemmalta.

Reservin rakuuna Niilo Kirstinä lähti muiden Tyrnävän reserviläisen tavoin 14.10.1939 ylimääräisten kertausharjoitusten kautta 30.11.1939 syytyneeseen talvisotaan. Hänet sijoitettiin Kevyt Osasto 9:ään (KvOs 9), johon suurin osa Tyrnävän reserviläisistä kuului. KvOs 9 jakaantui kahteen osaan: Kevyt komppania 9 ja Kevyt komppania von Essen.

Kevyt komppania 9 osallistui tammikuussa 1940 kiivaisiin taisteluihin Suomussalmella ja myöhemmin myös Raatentien kuuluisiin taisteluihin.

Helmikuussa 1940 Kevyt komppania von Essen, johon myös Niilo Kirstinä kuului, taisteli Kuhmon erämaassa. Helmikuun 17. päivä oli valjennut Kuhmon Saunajärvellä tyypillisenä pakkasaamuna, pakkasta oli lähes 30 astetta.

Suomalaiset olivat tuhonneet harjanteelta käsin notkossa hiihtäneen venäläisen 70-miehistön viimeiseen mieheen. Taistelun jälkeen määrättiin partio tarkastamaan tuhouttua osastoa. Vapaaehtoisena partioon liittynyt Niilo sai surmansa valesuonleikkaukseen venäläisen luodista. Kaatuessaan Niilo Kirstinä oli 26 vuoden ikäinen.

Niilo Kirstinä on hyvä esimerkki kuuluisasta talvisodan hengestä. Hänellä ei ollut isoa omaisuutta puolustettavanaan, ainoastaan isänmaan vapaus ja oma koti läheisineen.

Juha Markus

Tyrnävän ja Temmeksen miehiä kaatui sodissa:
Vapausota 4
Talvisota 29
Jatko- ja Lapinsota 118
Yhteensä 151

Tyrnävän sankarihautaan on haudattu 110 sankarivainajaa. Aluksi haudalle pystytettiin valkoinen puuristi, mutta vuonna 1945 ristit päätettiin korvata marmorilaatoilla. Kirkkopihasuunnitelma tilattiin taiteilija Ilmari Wirkkalalta ja hän suunnitteli myös sankaripatsaan. Se pystytettiin talkoilla vuonna 1949. Patsas rahoitettiin pääosin keräysvaroilla. Patsas luovutettiin seurakunnalle 10.7. 1949 pidetyssä juhlassa. Patsaan nimi on ”Isänmaan puolesta”.